

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-05-23
Besvaras senast
2025-06-13

Till statsrådet Acko Ankarberg Johansson (KD)

2024/25:693 Kriminella och oseriösa aktörer inom hälso- och sjukvården

Jag frågade nyligen statsrådet Acko Ankarberg Johansson om hon kan redogöra för närvaron av kriminella aktörer inom sjukvården och vilka initiativ statsrådet har vidtagit för att förhindra dem (2024/25:1143). Jag tackar statsrådet för svaret och följer upp denna angelägna fråga med den här interpellationen.

Bakgrunden till min fråga är att det den senaste tiden har uppmärksammats flera exempel på hur kriminella aktörer bedriver verksamhet inom den offentligt finansierade välfärden. Därigenom tjänar de stora summor på att utarma vår gemensamma välfärd samtidigt som de styr över känslig verksamhet och får tillgång till känsliga uppgifter som i många fall rör utsatta människor.

Bland de exempel som uppmärksammats finns den misstänkta ekobrottshärvan som lett till Västra Götalandsregionens beslut att häva avtalen med tre vårdcentraler. Totalt berörs omkring 11 000 patienter. Nyligen rapporterade SR Ekot dessutom att Region Stockholm sagt upp ett avtal med en vårdkoncern som hade kopplingar till Bandidos och de brottsmisstänkta vårdcentralerna i Västra Götalandsregionen.

Inom exempelvis den personliga assistansen, HVB och skolområdet har olika former av fusk förekommit under lång tid. Försöken att strama åt kontrollen har många gånger drabbat brukarna i stället för oseriösa och kriminella företag. Nyligen larmade Ekobrottsmyndigheten om hur välfärden används som brottsverktyg.

Strax före årsskiftet rapporterade tidningen ETC om hur bolag som bedriver tillståndspliktig verksamhet köps och säljs utan kontroll av huruvida de nya ägarna uppfyller kraven för verksamheten. Samtidigt har Ivo återkommande påpekat att man saknar tillräckliga resurser och verktyg för att uppfylla sitt uppdrag. Myndigheten beskriver hur dess uppdrag blivit mycket mer komplext och har gått från att fokusera på kvaliteten i vård och omsorg till att också granska bolagsstrukturer, bulvanupplägg, förekomsten av droger och vapen samt gängrekryteringar.

Statsrådet anger i sitt svar att det naturligtvis är helt oacceptabelt att kriminella aktörer utnyttjar Sveriges välfärdssystem för att finansiera kriminell verksamhet samt att bekämpandet av välfärdsbrottslighet är viktigt inte bara för att säkerställa att skattepengar inte används för att finansiera kriminell

verksamhet utan också för en patientsäker hälso- och sjukvård. Vidare skriver hon att hon inte har några exakta siffror på antalet kriminella aktörer inom hälso- och sjukvården men att hon vet att välfärdsbrottslighet i form av kriminella aktörer som infiltrerar hälso- och sjukvården utgör en omfattande samhällsutmaning.

Statsrådet redogör för ett antal initiativ som regeringen tagit. Bland dem finns information till socialutskottet, uppdrag och resursförstärkningar till Ivo samt tillsättandet av en utredning för att stärka patientsäkerheten och motverka välfärdsbrottslighet inom hälso- och sjukvården, inklusive införande av tillståndsplikt inom hälso- och sjukvården. Slutligen pekar statsrådet på regionernas ansvar.

Statsrådet och jag är överens om att det är helt oacceptabelt att kriminella aktörer utnyttjar Sveriges välfärdssystem för att finansiera kriminell verksamhet, men jag tror inte att vi är överens om det allvarliga läge vi befinner oss i. De åtgärder som regeringen vidtagit kan omöjligen anses tillräckliga.

Mot bakgrund av den här utvecklingen vill jag fråga statsrådet Acko Ankarberg Johansson:

Vilka ytterligare initiativ avser statsrådet att vidta för att stoppa kriminella aktörer inom välfärden?

.....

Karin Rågsjö (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck